Propostes feminismes

Programa electoral Corts Valencianes - 2023

Salut

- **42** Promourem l'atenció biomèdica i psicosocial de la salut mental amb perspectiva feminista des de l'Atenció Primària.
- 44 Oferirem programes de suport psicosocial i d'acompanyament a les famílies i persones cuidadores de persones dependents, amb malalties cròniques o amb malalties mentals greus.
- 70 Introduirem la perspectiva de gènere a tots els àmbits del sistema públic sanitari per a considerar, visibilitzar i diagnosticar les malalties que afecten especialment les dones i reduir, així, l'excessiva medicalització.
- 71 Garantirem les interrupcions voluntàries de l'embaràs als centres sanitaris públics així com la tria entre el mètode instrumental o quirúrgic i el mètode farmacològic, prèvia informació de les indicacions, riscos i efectes secundaris de tots dos mètodes, amb l'acompanyament necessari i garantint la capacitat de decisió.
- 72 Impulsarem la implantació d'Unitats de Lactància en tots els departaments de salut del sistema sanitari valencià.
- **73** Garantirem el suport psicològic, les prestacions i permisos a mares i famílies que pateixen una mort gestacional, perinatal o neonatal.
- 74 Ampliarem el servei de cases de naixement enfocades a donar suport al part natural amb un concepte d'atenció basat en l'escola activa i l'acompanyament.
- **75** Implementarem la iniciativa per a la humanització de l'assistència al naixement i la lactància llançada per l'OMS i UNICEF en tots els departaments de salut.

Educació

- **85** Farem totalment gratuïta l'educació a partir d'1 any amb l'increment d'ajudes a l'escolarització a través del Bo Infantil.
- **90** Farem gratuïts els menjadors escolars a tots els centres públics i generarem espais on es fomente una alimentació saludable, de proximitat, sostenible, potenciadora dels productes ecològics i que siga una ferramenta per a la conciliació familiar.
- 108 Transformarem totes les escoles perquè compten amb patis coeducatius, espais que afavorisquen la inclusió de l'alumnat independentment del gènere, preferències en el joc o diversitat funcional, de forma progressiva.
- 125 Inclourem en el currículum escolar criteris de visibilització de les dones en la ciència, les arts, els esports o la literatura perquè es coneguen els seus noms i les seues fites, moltes vegades invisibilitzades per qüestions de gènere.
- 126 Dissenyarem plans d'actuació específics per a dotar el personal docent de les eines necessàries per a previndre i detectar la violència de gènere en l'àmbit educatiu, així com per incorporar la coeducació i la diversitat emocional i sexual en l'aula i en els centres escolars.
- 127 Inclourem les promotores i les agents de la Xarxa Valenciana d'Igualtat als centres educatius per a afavorir un treball conjunt educatiu en matèria d'igualtat i drets de les dones.
- 128 Garantirem que la coeducació continue integrant-se de manera transversal en el sistema educatiu valencià, seguint el model d'escola coeducativa, basada en el desenvolupament integral de les persones i al marge dels estereotips i rols en funció del gènere, orientació sexual, identitat o expressió que possibilite una orientació acadèmica i professional no sexista.
- **129** Seguirem fomentant la formació i professionalització de la figura de coordinació d'igualtat en cada centre.
- 130 Realitzarem campanyes de sensibilització i educació en matèria menstrual destinades a tota la comunitat educativa amb repartiment de productes de gestió menstrual prioritzant aquells que siguen sostenibles mediambientalment, com ara la copa menstrual.

- 131 Assegurarem que les noves adquisicions de llibres i altres materials curriculars de les biblioteques escolars es facen amb perspectiva feminista interseccional, on les dones en la seua diversitat siguen referents de les aportacions culturals, científiques i artístiques, així com obres produïdes o creades per dones en els diferents camps del saber.
- 148 Fomentarem la igualtat de gènere als cicles formatius d'FP més masculinitzats i als més feminitzats amb ajudes i beques que tinguen en compte la perspectiva de gènere i que estiguen destinades a millorar la igualtat entre les diferents branques professionals de l'FP, per tal de combatre les escletxes de gènere, els rols vinculats al gènere, els sostres de vidre i altres desigualtats al món laboral.
- 175 Crearem d'un Pla d'Assessorament Sexològic per a l'alumnat universitari des d'una perspectiva basada en la igualtat de gènere, la diversitat afectiva i sexual i la promoció de pràctiques sexuals saludables i segures.

Habitatge

- **261** Fomentarem vies per a facilitar l'accés per a l'habitatge com a instrument d'independència vital de les dones, en especial les joves o les que tenen càrregues familiars:
  - a) Revisant els models d'habitatge, i adaptant-los a la diversitat familiar de la societat actual.
  - b) Fomentant les cooperatives en cessió d'ús.
  - c) Promocionant els espais habitacionals promoguts per dones i per sectors vulnerables.

Mobilitat

288 Donarem prioritat en les polítiques de mobilitat a la reducció del temps dels desplaçaments, facilitarem els accessos i els itineraris quotidians de tota la ciutadania amb vista de garantir la igualtat de gènere en l'accés a l'ocupació, formació, serveis, relacions socials, oci, cultura i altres oportunitats.

Cultura

- Elaborarem un Pacte per a la Democratització de la Cultura que garantisca, en totes les institucions valencianes públiques i privades, l'accés a la cultura de totes les persones, amb perspectiva de gènere, i totes les diversitats culturals.
- 319 Garantirem que els plans estratègics i documents definitoris de les polítiques relacionades amb el patrimoni cultural continguen estudis de dinàmiques socials i anàlisi amb enfocament de gènere i interseccional amb la finalitat de determinar aquells àmbits en els quals és necessari implementar amb major urgència estratègies d'igualtat de gènere interseccional.
- Incentivarem la creació cultural de les dones, fomentant especialment la creació i representativitat de dones migrades, dones gitanes, dones trans, dones amb diversitat funcional i dones racialitzades.
- Valorarem als barems de les convocatòries d'ajudes culturals les mesures que es duguen a terme per a reduir la bretxa de gènere.
- Donarem suport a la creació artística mitjançant l'ampliació de les convocatòries de residències, projectes d'innovació, creació emergent, etc., i donarem especial suport a la creació per part de dones.

Esport

Continuarem fomentant la incorporació de les dones en tots els àmbits de l'esport professional.

Ocupació

- Continuarem impulsant la reducció progressiva de la jornada laboral a 32 hores setmanals sense pèrdua salarial a través de programes que contemplen incentius econòmics per a les empreses, així com mesures d'acompanyament i formació.
- 407 Garantirem la integració de manera transversal de l'enfocament de gènere i interseccional en el disseny, execució, seguiment i avaluació de les polítiques d'ocupació i promourem les condicions necessàries perquè la igualtat de gènere s'aplique en les condicions d'accés a l'ocupació, la selecció de personal i la contractació.
- 408 Incentivarem l'elaboració dels plans d'igualtat en les empreses valencianes.
- Impulsarem i desenvoluparem un pacte Empresa i Gènere que incloga la perspectiva de gènere interseccional en l'òptica empresarial i laboral amb mesures de conciliació corresponsable, igualtat salarial i participació de les dones en els òrgans de decisió.
- Publicarem anualment un informe territorialitzat sobre la bretxa salarial de gènere valenciana, ajustada i sense ajustar, entre dones i homes, amb la distribució per sectors i subsectors d'activitat econòmica i amb l'evolució en el temps. Este informe inclourà la perspectiva interseccional.
- 411 Crearem un pla específic contra l'escletxa salarial i lluitarem contra les formes de precarietat feminitzades, en especial les més greus, com el treball a temps parcial i els sectors més precaritzats: netejadores i cuidadores, artistes i recreatives, direcció i gerència, treballadores qualificades, comerç i restauració, no qualificades i mitjanes empreses.
- Promourem campanyes de revaloració dels llocs i sectors feminitzats perquè tinguen una millora retributiva.
- Fomentarem la transparència retributiva de les empreses per a rebre subvencions o accedir a la contractació pública amb la publicació de les taules salarials de les plantilles laborals desagregades, com a mínim, per sexe/gènere i edat.
- Desenvoluparem mesures d'acció positiva i equitat del gènere infrarrepresentat en matèria de formació i d'ocupació.
- Implantarem mesures contra la desprotecció laboral i social que pateixen les dones en les activitats econòmiques submergides i afavorirem que accedisquen als drets i a les prestacions del treball amb contracte.

- **416** Elaborarem anualment una enquesta d'usos del temps de la població valenciana, amb enfocament de gènere i interseccional, que permeta identificar les distintes problemàtiques existents i les possibles línies d'intervenció.
- **421** Reforçarem la dotació pressupostària del programa Avalem Dones per ampliar-ne l'abast, facilitar la contractació de dones en l'àmbit rural i incorporar la perspectiva de gènere en la resta de programes d'ocupació.
- **428** Desenvoluparem la primera estratègia valenciana de cures i l'equitat salarial que fomentarà la corresponsabilitat social del treball de cures i reproductiu: les empreses, el tercer sector i les administracions públiques són corresponsables de les cures.
- **429** Bonificarem les empreses que incloguen mesures de compensació positiva al gènere infrarrepresentat que afavorisquen el temps destinat a les cures i la criança.
- **430** Fomentarem que la Generalitat i les empreses amb activitat al territori valencià garantisquen la presencialitat flexible i el teletreball dels i les treballadores buscant l'equilibri entre la incorporació dels homes a les cures i la de les dones als llocs de responsabilitat.
- **431** Crearem un pla específic per a millorar la situació laboral de les treballadores de la llar.
- 432 Afavorirem la creació de cooperatives amb ajudes directes que trenquen la relació laboral individualitzada i garantisquen condicions laborals justes per a les persones que hi treballen, en especial l'ocupació domèstica, la neteja i, en particular, les cambreres d'hotel.
- 433 Proposarem que s'habiliten espais de lactància amables als llocs de treball, d'ús opcional i mai obligatori, per a facilitar l'extracció de la llet i l'alimentació del bebé, així com la conservació en condicions higièniques i sanitàries adequades de la llet.
- **451** Treballarem per a fer possible el reconeixement econòmic i social del treball domèstic i de cures realitzat de forma majoritària per les dones, per exemple a través del reconeixement de l'experiència professional.
- **459** Dissenyarem una estratègia de polítiques de formació i ajudes a la contractació per a incentivar la creació d'ocupació en el sector de les cures i l'atenció a persones.
- **465** Fomentarem mitjançant el diàleg social la millora de les condicions de salut laboral de les cambreres de pis o auxiliars de pisos i neteja, així com l'equipament d'habitacions hoteleres amb mobiliari que evite el sobreesforç i les malalties professionals en esquena i cames.

- **466** Garantirem que els plans de prevenció de riscos laborals que s'apliquen als centres de treball de la Comunitat Valenciana presten especial atenció a la salut de les treballadores durant l'embaràs, en el període immediat a la reincorporació laboral després del part i durant la lactància.
- 467 Fomentarem estudis dels accidents de treball i malalties professionals que es manifesten de manera exclusiva o significativament predominant sobre un dels gèneres, amb la finalitat de detectar i previndre'n les causes. Establirem programes de formació específica en matèria de salut laboral i de prevenció de riscos amb un enfocament de gènere i interseccional.
- 468 Impulsarem la revisió del llistat de malalties professionals que donen dret a les prestacions d'invalidesa o incapacitat amb una perspectiva de gènere, per incloure malalties feminitzades com la fibromiàlgia o l'endometriosi, així com revisarem les feines feminitzades (com les empleades de la llar i les cuidadores).

Fiscalitat

521 Impulsarem una política fiscal amb enfocament de gènere per tal de garantir una distribució justa i equitativa de la riquesa entre la població i eliminar biaixos de gènere. Realitzarem un estudi al voltant de l'impacte de gènere de la política fiscal valenciana.

Agricultura i desenvolupament rural

- **556** Visibilitzarem i reconeixerem el treball de les dones dels sectors del camp i de la mar dels sectors agrari, ramader, pesquer, agroalimentari i forestal i les aportacions que fan a l'economia, a la cultura i al desenvolupament d'estos espais.
- 557 Garantirem l'exercici del dret a la titularitat compartida de les explotacions agràries per part d'agricultores i ramaderes, armadores i xarxeres, en els termes establits en la legislació estatal en la matèria, i realitzarem campanyes d'informació i assessorament amb la finalitat de potenciar la incorporació de les dones a l'activitat econòmica i empresarial de les explotacions.
- **558** Prioritzarem les dones titulars d'expedients d'explotacions agràries situades en municipis rurals o en municipis amb risc de despoblació en les ajudes al desenvolupament rural.
- 573 Reconeixerem i visibilitzarem les dones que treballen a l'espai rural, al sistema agroalimentari i al sector pesquer i aqüícola i en fomentarem la participació en l'activitat econòmica a l'espai rural amb l'impuls del I Pla Valencià de Promoció de la Dona en l'àmbit rural el qual aportarà acompanyament i formació.
- 586 Fomentarem la consecució de la plena participació social de les dones del món rural, així com la plena participació en els òrgans de direcció d'empreses i associacions. Fomentarem també l'associacionisme femení i l'empoderament de les dones com a motor de canvi social i de transformació del medi rural.
- **587** Donarem suport a les iniciatives liderades per dones i en fomentarem la presència en els òrgans rectors d'associacions als espais i processos de presa de decisió vinculats al medi rural.
- 588 Establirem incentius fiscals per a les dones que posen en marxa un negoci en el medi rural i fomentarem que les entitats financeres faciliten l'accés al crèdit de les dones emprenedores en sectors vinculats al medi rural.

Innovació

- **621** Prioritzarem l'accés a les tecnologies de la informació i la comunicació com un dret ciutadà aplicant la perspectiva de gènere, en especial en el món rural i entre les dones majors.
- **622** Impulsarem la participació de les dones mitjançant les tecnologies de la informació i la comunicació i la creació de continguts.
- 623 Realitzarem auditories de gènere sobre l'ús i aplicació i disseny de sistemes basats en la intel·ligència artificial per a vetlar que respecta els principis d'igualtat de gènere interseccional, no-discriminació i foment dels bons tractes i garantir que els algoritmes en què es basen aquests sistemes no tinquen biaixos il·legals o no ètics, directes o indirectes.
- 624 Incentivarem la creació i producció amb fons públics de videojocs d'autoria femenina i els que que incloguen la representativitat i coneixement de les diversitats ètniques, culturals i funcionals dels diversos col·lectius de dones, i la visualització de les diferents orientacions sexuals o identitats de gènere.

Urbanisme

- 696 Impulsarem la ciutat cuidadora com a model urbà amb la garantia que l'espai urbà, la mobilitat, el transport públic, l'accessibilitat, la seguretat, l'equipament i el disseny dels habitatges es troben en funció de les característiques i les necessitats de la vida quotidiana de les persones, orientant-nos cap a un model de ciutat de quinze minuts.
- **698** Impulsarem la recuperació de l'espai públic, la convivència comunitària i familiar i les relacions intergeneracionals amb enfocament de gènere i interseccional a través de la càtedra i dels premis d'urbanisme feminista.
- 699 Promocionarem els noms de dones referents, col·lectius de dones o esdeveniments lligats a la igualtat de gènere amb perspectiva interseccional per a la denominació específica dels carrers, places, parcs i equipaments públics.

Bon govern

- 788 Impulsarem el pas cap a la gestió pública de la neteja, cuina i bugaderia dels centres i residències, escoles, hospitals i centres sanitaris de titularitat i gestió pública de la Generalitat i promourem que les empreses o entitats que contracten, reben ajudes o subvencions públiques també gestionen de manera directa estos serveis.
- 815 Promourem la reserva del mateix lloc de treball durant tres anys en el cas d'excedència voluntària d'una persona treballadora per a la cura d'una persona de la seua unitat familiar al seu càrrec.
- 819 Seguirem incrementant els permisos de criança en l'administració pública fins a les 24 setmanes i diferenciarem entre la baixa laboral de recuperació per embaràs i part i els permisos per criança, de manera que la recuperació física i psicològica del part estiga reconeguda de manera diferenciada de la criança.
- **820** Implementarem un permís de dol perinatal remunerat per a les persones progenitores i un acompanyament professional biopsicosocial.
- **821** Ampliarem una hora el temps diari destinat a les diferents mesures de flexibilització i reducció de jornada laboral d'empleades i empleats públics per criança i cures de persones a càrrec a aquelles persones del gènere infrarepresentat en la demanda de mesures de flexibilització i reducció de jornada, fins que s'assolisca una igualtat real en el temps destinat a les mateixes.
- **822** Assegurarem en l'accés a llocs de treball que el nombre d'anys d'exercici professional exigit en la carrera professional tinga una correcció per maternitat, computant el temps de permís de maternitat i de lactància com a experiència laboral.
- **828** Aprovarem programes de lluita contra l'escletxa salarial per qüestions de gènere en l'administració pública amb la realització d'auditories salarials i l'homologació de les classificacions de llocs de treball.

Participació

841 Promourem la reforma de la llei d'associacions valencianes per tal d'incloure criteris de paritat en juntes directives i òrgans de presa de decisió de les entitats ciutadanes.

Administració local

- 878 Desenvoluparem el primer pla estratègic valencià per al foment de la igualtat, la diversitat i la felicitat, coordinant totes les accions de la Generalitat, les diputacions i la FVMP com a motor del canvi per a elaborar el relat de la construcció social igualitària.
- 879 Elaborarem un protocol de coordinació de la Xarxa Valenciana d'Igualtat amb els serveis municipals d'educació, serveis socials, cultura, esport, sanitat, mobilitat, prevenció de la violència, urbanisme i participació per a garantir la igualtat a tots els municipis.

Resposta a emergències

888 Implementarem un pla per a la incorporació de les dones als serveis valencians de resposta a les emergències.

Mitjans i comunicació

896 Promourem la igualtat als mitjans de comunicació públics impulsant contingut que mostre les relacions sanes i igualitàries, garantint la presència de les dones, així com les masculinitats igualitàries.

Memòria democràtica

936 Impulsarem la incorporació de l'enfocament de gènere i interseccional en la recuperació de la memòria democràtica valenciana, amb la participació de les dones, i promourem polítiques culturals que facen visibles les seues aportacions a la democràcia i a la cultura valencianes, així com la seua diversitat. Impulsarem també la recuperació de la genealogia i la memòria històrica de les dones valencianes específica i col·lectiva.

Igualtat

- **964** Aprovarem i desplegarem la llei valenciana d'igualtat de gènere per a continuar impulsant la transformació de la societat valenciana cap a una societat feminista, sostenible i que pose la vida al centre.
- **965** Garantirem que totes les polítiques públiques, accions de govern i pressupostos incorporen la perspectiva de gènere amb enfocament interseccional.
- **966** Posarem en marxa un Consell Valencià d'Igualtat de gènere com a òrgan consultiu i de participació d'entitats, associacions i organitzacions feministes.
- **967** Crearem una Comissió Interdepartamental per a la Igualtat de gènere amb diferents departaments de la Generalitat per tal de coordinar l'acció de govern de manera transversal en l'enfocament de gènere i interseccional.
- **968** Dotarem de més personal propi i especialitzat en igualtat de gènere les unitats d'igualtat de totes les conselleries per a garantir la transversalitat efectiva de les polítiques d'igualtat de gènere.
- **969** Obrirem un Observatori Valencià de Gènere per tal de promoure la desagregació de dades per gènere, per estudiar i analitzar l'impacte de gènere en la realitat valenciana amb un sistema d'indicadors interseccional.
- **970** Crearem un Portal web d'Informació sobre Igualtat de Gènere de la Generalitat Valenciana per tal de poder consultar els plans, estudis i fer un seguiment de les polítiques públiques en matèria d'igualtat de Gènere.
- 971 Continuarem ampliant i territorialitzant la xarxa valenciana d'iqualtat.

- 972 Organitzarem un fòrum valencià de drets i llibertats sexuals com a espai de participació, d'estudi i de generació de propostes de possibles modificacions normatives, polítiques i mesures a adoptar per a impulsar, garantir i protegir els drets i les llibertats sexuals.
- 973 Desenvoluparem campanyes i programes permanents d'educació sexual integral, adaptats a diferents etapes i amb perspectiva interseccional i des del foment de la diversitat.

Eliminació de les violències masclistes

- **975** Impulsarem l'ampliació del nou pacte valencià contra la violència de gènere i masclista 2023-2028 i en blindarem el finançament de forma estable.
- 976 Garantirem l'increment anual del pressupost destinat a fer front a les violències masclistes.
- 977 Desenvoluparem de forma coordinada l'estratègia valenciana contra les violències sexuals 2021-2025 i com l'eina pionera a favor dels drets sexuals i la sobirania de les dones.
- 978 Unificarem tots els recursos, serveis i centres d'atenció a dones supervivents de les violències masclistes de la Generalitat per al seu abordatge des de les competències en prevenció de violència masclista amb gestió pública directa, i estendrem aquesta xarxa d'atenció perquè compte amb centres i equips itinerants en tota la geografia valenciana.
- 979 Prioritzarem les polítiques de suport a la vida independent de les dones supervivents, i particularment les relacionades amb garantir ingressos mínims, l'accés a l'habitatge i l'accés universal al conjunt dels serveis públics de la Generalitat.
- 980 Desenvoluparem un pla d'abordatge integral de la prostitució des d'una perspectiva inclusiva i garantint sempre la participació de les organitzacions i col·lectius de dones implicades, per a la millora de les condicions de vida de les persones en contextos de prostitució a partir de les demandes de les pròpies afectades.
- **981** Ampliarem el programa Alba d'atenció per a dones víctimes d'explotació sexual d'àmbits de prostitució i/o tracta de persones.

- **982** Elaborarem un protocol marc contra l'assetjament sexual i per raó de sexe en l'àmbit laboral i desenvoluparem campanyes de sensibilització i formació a les empreses.
- **983** Reconeixerem la violència obstètrica com a violència masclista i establirem els mecanismes pertinents per a erradicar-la.
- 984 Assegurarem un abordatge integral de les violències masclistes desenvolupant programes amb accions orientades específicament a la fase de recuperació de dones supervivents i garantint l'acompanyament un cop ha acabat la situació de violència, amb una perspectiva d'accés universal i d'interseccionalitat.
- **986** Impulsarem el desenvolupament de protocols de sensibilització, prevenció i actuació coordinada front a les violències masclistes en locals i espais d'oci.
- 1033 Seguirem treballant en l'atenció i protecció de persones majors que puguen ser víctimes de violències masclistes i maltractes amb la coordinació de protocols de les àrees de salut, seguretat i serveis socials perquè donen una resposta immediata.